

ת"פ 3758/11/14 - מדינת ישראל נגד נ.ב.

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 3758-11-14 מדינת ישראל נ' נ.ב.

בפני
בעניין: כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
מדינת ישראל באמצעות לשכת תביעות
ירושלים

המאשימה

נגד

נ.ב.

הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד שריף אשרף

גזר דין

כתב האישום

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות ובעובדות המנויות בכתב האישום המתוקן במסגרת הסדר טיעון. מדובר בביצוע שתי עבירות של **תקיפת סתם של בת-זוג**, לפי סעיף 382(ב)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **החוק**). באישום הראשון מפורט, כי ביום 21.12.2013 בשעת בוקר, תקף הנאשם את אשתו בעקבות ויכוח ביניהם, בכך שבעט בבטנה עת שהייתה בהיריון, אחז בראשה ומשך בשערה. באישום השני מפורט, כי כשנה וארבעה חודשים טרם האירוע נשוא האישום הראשון, תקף הנאשם את אשתו כשהייתה בהיריון, בכך שבעקבות ויכוח ביניהם, זרק לעברה נעל שפגעה בראשה.

הסדר הטיעון

במסגרת הסדר הטיעון הוסכם לשלוח את הנאשם לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר. המאשימה הצהירה, כי עמדתה תוגבל לריצוי מאסר בעבודות שירות אם יוגש תסקיר חיובי, הנאשם יטול אחריות ולא יפתחו תיקים חדשים. ההגנה חופשית בטענותיה. הוסכם, כי ככל שהתסקיר יהא שלילי, הצדדים יהיו רשאים לטעון באופן פתוח.

מהלך הדיון

תיק זה נוהל על גבי דיונים רבים, רבים מהם, שלא לצורך. בנוסף, בשל עמדותיו של הנאשם, שירות המבחן לא יכול היה להמליץ על הטלת עונש של של"ץ, והממונה על עבודות שירות לא מצא את הנאשם כשיר לביצוע עבודות שירות, לנוכח מצבו הנפשי, כפי שיתואר בהמשך. לכן, סברה המאשימה כי תנאי ההסדר אינם תקפים, ועמדתה העונשית היא למאסר.

חוות דעת פסיכיאטריות

בתיק זה הוגשו שתי חוות דעת פסיכיאטריות, האחת במהלך שנת 2016 והשנייה במהלך שנה זו. משתיים עולה, כי הנאשם אובחן בשנת 2004 כמי שסובל מהפרעת הסתגלות, כשבמהלך השנים לא נצפו עדויות למצבים פסיכיים. הנאשם מטופל תרופתית ונמצא במעקב מתמיד, במיוחד בשנה האחרונה. נמצא, בשתי חוות הדעת שערך ד"ר שוורצמן, כי הנאשם אחראי למעשיו וכשיר לעמוד לדין.

תסקירי שירות המבחן

הוגשו מספר תסקירים בעניינו של הנאשם. מהתסקירים עולה כי מדובר בנאשם כבן 44, כאשר נישואיו למתלוננת הם נישואים שניים לשניהם. נישואיו הראשונים היו כשהיה בשנות העשרים לחייו, והם ארכו כ-12 שנה, ומנישואים אילו נולדו לנאשם 3 ילדים, הגדול שבהם כבן 19 והקטן כבן 15, והם מתגוררים עם המתלוננת (אשתו הנוכחית) ובנותיה מנישואים קודמים. הנאשם מטופל בגין בעיות נפשיות מזה כ-15 שנה, ועל רקע זה אינו עובד, ומקבל קצבת נכות מהביטוח הלאומי. הוא בן למשפחה מרובת ילדים, סיים תשע שנות לימוד אך עזב את הלימודים כדי לסייע בפרנסת המשפחה, בשל מצבה הכלכלי הדחוק. הוא עבד לאורך שנים בתחום החשמל, עד לפרוץ בעיותיו הנפשיות לפני כ-15 שנה, כאמור. לדבריו, גירושיו מאשתו הראשונה היו על רקע ההתדרדרות במצבו הנפשי. שירות המבחן שוחח עם המתלוננת שתיארה את הנאשם כאדם בעל לב טוב, גוננה עליו מאוד ותיארה עצמה לעומתו כ"עצבנית מאוד" וכנוטה להתפרצויות זעם. לנאשם אין רישום פלילי כלשהו. שירות המבחן התרשם, כי לנאשם אין דפוסי התנהגות עברייניים, אך במצבי דחק עלול להגיב באימפולסיביות ובאלימות. לצד זאת, שירות המבחן סבר כי התהליך הפלילי והחוויות שנלוו לו לרבות המעצר, הותירו בו חותם מרתיע. שירות המבחן התכוון להמליץ על הטלת של"ץ על הנאשם, אך הוא עמד בתוקף על כך שאינו יכול לבצע של"ץ. לנוכח מאפייניו של הנאשם, שירות המבחן סבר כי להימנע ממאסר, ויש להטיל מאסר מותנה והתחייבות כספית. שירות המבחן חזר על המלצתו בתסקיר הנוסף שהוגש, לנוכח שלילה "תקיפה ומוחלטת" מצד הנאשם, של האפשרות כי יבצע של"ץ לנוכח נכותו הנפשית המוכרת.

חוות דעת של הממונה על עבודות השירות

הממונה הגיש חוות דעת על אודות כשירות הנאשם לבצע מאסר בעבודות שירות, אלא שלנוכח מצבו הנפשי של הנאשם הוא נמצא בלתי כשיר לריצוי עבודות שירות.

טיעונים לעונש

הצדדים לא הגיעו להסכמה עונשית.

מחד, המאשימה טוענת כי יש להטיל על המשיב מאסר בפועל לתקופה שלא תפחת מ-6 חודשים בהפנותה לפסיקה. המאשימה הדגישה, כי חלופה הזמן בתיק זה אינו פרי מחדליה, אלא פרי התנהלות הנאשם, ועל-כן אין מדובר בנסיבה שיש לזקוף לזכותו.

מאידך, הסניגור טוען, כי ניתן להסתפק בעונש של מאסר מותנה וצו מבחן לנוכח נסיבותיו של הנאשם, ובעיקר לנוכח

היעדר תיקים נוספים, היעדר עבר פלילי ומחלתו הנפשית של הנאשם.

קביעת מתחם הענישה - מתחם הענישה צריך להתייחס לעקרון ההלימה, הנוגע ליחס לערך החברתי המוגן, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות ביצוע העבירה.

אשר לערך המוגן - עבירות של אלימות במשפחה פוגעות במרקם הרגיש ביותר של חיינו - היחסים בין בני משפחה המקיימים קשרים קרובים, מטבע הדברים. פגיעה באדם בתוך ביתו יורדת לשורש חירותו של אדם ולתחושת הביטחון שלו, שכן אם בביתו לא יחוש בטוח, כיצד יוכל לחוש בטוח ביתר מעגלי חיו? מכאן שיש להתייחס לפגיעות מסוג זה בחומרה.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, לפי סעיף 40ט' לחוק העונשין - בין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש לשקול את אלה, לענין קביעת המתחם: שני האירועים מלמדים על התפרצות רגשות כעס על רקע וויכוח בין בני זוג, כך שאין מדובר באירועים מתוכננים; החומרה שבאירועים היא העובדה שהנאשם תקף את אשתו בשתי הזדמנויות כשהייתה בהיריון. לקולא, מדובר בתקיפות שלא גרמו לחבלה, גם אם מדובר במעשים הראויים לכל גינוי; הנאשם אדם בוגר, וההפרעה הנפשית ממנה סובל, אינה שוללת ממנו את שיקול דעתו, ואף נמצא כי הוא אחראי למעשיו, כך שברור שיכול היה להימנע מעשות את המעשים בהיותם פסולים ומכוערים; הנזק מן המעשים מתמצה בעיקר ברמה הנפשית-רגשית של המתלוננת, שמועצמים שעה שמדובר בנסיבות בהן דווקא בעלה, שאמור להיות חברה הטוב ביותר, הוא זה שפוגע בה.

מדיניות הענישה הנוהגת - אמנם הפסיקה היא אינדיבידואלית, אך מקרים של אלימות במשפחה מחייבים, בדרך כלל, העדפת שיקולי הרתעה אישית וציבורית על-פני שיקוליו האישיים של נאשם, בשל חומרתן הטבועה של עבירות מסוג זה [ר': רע"פ 11/15 **פלוני** נ' **מ"י** (מיום 20.1.2015) - **עניין פלוני**]. מכאן, שעונשי מאסר בפועל אינם נדירים בעבירות מסוג זה, אך המתחם, בוודאי שבנסיבותינו, יכול לכלול גם של"ץ ומאסר בעבודות שירות. בעניין **פלוני** שלעיל, אושר מתחם ענישה שבין 6 חודשי מאסר עד 15 חודשים והוטל עונש של 7 חודשי מאסר בפועל בגין ביצוע שני מעשי תקיפה חבלנית ואיומים כלפי בת-זוג. ללמדך, כי מקרנו, הקל יותר בנסיבותינו, מחייב מתחם ענישה מתון יותר. ברע"פ 3077/16 **פלוני** נ' **מ"י** (מיום 2.5.2016) נדון עניינו של הנאשם שמשך בשערות ראשה של אשתו, חנק אותה והטיח את ראשה בקיר. גם במקרה הנ"ל הנסיבות חמורות יותר, ושם אושר מתחם שבין מאסר קצר בעבודות שירות ועד 15 חודשי מאסר, אך נגזרו 6 חודשי מאסר בפועל. ברע"פ 6466/17 **פלוני** נ' **מ"י** (מיום 18.9.2017) נדון נאשם ל-9 חודשי מאסר. ואולם אבחנה רלבנטית בעניינו היא מתחם ענישה שבין מאסר על תנאי למס' חודשי מאסר, שנקבע לגבי אירוע של תקיפת הרעייה במכות, ואף לגבי אירוע של כליאת שווא של בת הזוג והילדים. הפסיקה אליה הפנתה המאשימה מתייחסת לנסיבות חמורות יותר.

מתחם הענישה - לפיכך, בהתאם לנסיבות שלפנינו, מתחם הענישה צריך לעמוד על מאסר על תנאי ועד 6 חודשי מאסר בפועל בגין כל אחד מהאישומים, שלא מתקיים ביניהם, לטעמי מבחן הקשר ההדוק שנקבע, בין היתר בע"פ 4910/13 **בני ג'אבר** נ' **מ"י** (מיום 29.10.2014).

אציין, כי לטעמי עמדתה של המאשימה בתיק זה, לכל אורך הדרך, הייתה הגיונית והגונה, ואף למעלה מזה, אך הנאשם לא השכיל לנצל את ההזדמנות שניתנה לו.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה לפי סעיף 40"א לחוק העונשין - ניתן לתת משקל לנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירה, במסגרת גזירת העונש בתוך המתחם: הנאשם נעדר עבר פלילי ומעולם לא ריצה עונש מאסר, כך שעונש כזה, בוודאי שיפגע בו, גם בהתחשב בבעיותיו הנפשיות; הנאשם אינו מפרנס את משפחתו מלבד קבלת קצבת נכות בשל מצבו הנפשי; הנאשם ניהל את ההליך לאורך זמן רב ללא הצדקה, ועמדתו המסרבת לבצע של"ץ ועבודות שירות, אינה מתיישבת עם מצבו הנפשי, שעל-פניו, על סמך התרשמות שירות המבחן והפסיכיאטר המחוזי, ספק אם מצדיקים את עמדתו זו של הנאשם; שירות המבחן התרשם, כי נטילת האחריות של הנאשם היא אמיתית והוא מתחרט על המעשים ומיצר עליהם; נסיבות חייו של הנאשם אינן מצדיקות את מעשיו וכאמור, למצבו הנפשי, ככל הנראה, לא היה קשר לביצוע העבירות; חלוף הזמן מביצוע העבירות ועד היום הוא תולדה של התנהלותו הלא ברורה של הנאשם בתיק זה, שהביאה להימשכות מיותרת של ההליכים.

המיקום במתחם - בנסיבות הללו, יש למקם את הנאשם בחלק הראשון של המתחם באופן שיכול לכלול גם מאסר לריצוי ממש. אציין ואדגיש, כי לו היה הנאשם משתף פעולה כנדרש עם שירות המבחן ועם הממונה על עבודות שירות, אזי האפשרויות העונשיות שהיו עומדות בפני בית המשפט היו רבות יותר. אלא שהנאשם נחוש בדעתו שאינו יכול לבצע עבודות של"ץ, לא כל שכן עבודות שירות - עמדה תמוהה בעיניי, וזאת למרות ניסיונות חוזרים ונשנים לדבר על לבו ולאפשר לו לתקן את תמונת הדברים. משכך, ובהתחשב בעקרון ההלימה, תוצאה של מאסר מותנה אינה מתקבלת על דעתי, ואינה הולמת את המעשים. לא קיימים שיקולים שמאפשרים לחרוג מן המתחם שקבעתי, שאינו גבוה או מחמיר.

לפיכך, אני מחליט לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. חודש ויום מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו של הנאשם - חישוב שב"ס הוא שיכריע. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 16.6.2019 עד לשעה 10:00 בבית המעצר ניצן ברמלה;
- ב. 5 חודשי מאסר, שלא ירוצו אלא אם יעבור הנאשם כל עבירת אלימות כלפי בן משפחה, לרבות איומים, בתוך שנתיים מיום שחרורו;

זכות ערעור כחוק לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

יש לשלוח לממונה על עבודות שירות ולשירות המבחן.

ניתן היום, ט' ניסן תשע"ט, 14 אפריל 2019, במעמד הצדדים.